

UCHWAŁA Nr XXI/292/2020
RADY MIEJSKIEJ W BORNEM SULINOWIE
z dnia 25 czerwca 2020 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego na wybory sołtysa i rady sołeckiej
w sołectwie Łubowo

Na podstawie art. 18a ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713) Rada Miejska w Bornem Sulinowie uchwała, co następuje:

§ 1. Po ponownym rozpatrzeniu protestu wyborczego złożonego przez mieszkańca Sołectwa Łubowo stwierdza się, iż nie nastąpiło naruszenie procedury wyborczej określonej w statucie sołectwa i protest wyborczy uznaje się za bezzasadny.

§ 2. Szczegółowe uzasadnienie stanowiska Rady Miejskiej przedstawia załącznik do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bornego Sulinowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XXI/292/2020
Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie
z dnia 25 czerwca 2020 r.

Komisja skarg, wniosków i petycji Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie ponownie na posiedzeniu w dniu 15 czerwca 2020 r. rozpatrywała protest wyborczy Pana J. Z. na wybory sołtysa i rady sołeckiej przeprowadzone w dniu 15 kwietnia 2019 r. w Sołectwie Łubowo. W wyniku bowiem odwołania skarżącego od uchwały Nr VIII/93/2019 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego na wybory sołtysa i rady sołeckiej w sołectwie Łubowo, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w dniu 20 lutego 2020 r. stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały, sygn. akt II SA/Sz 869/19.

W oparciu o opinię prawną oraz przepisy regulujące tryb i sposób przeprowadzenia wyborów sołtysa i rady sołeckiej, Komisja skarg, wniosków i petycji ustaliła, co następuje:

1. Tryb i sposób przeprowadzenia wyborów sołtysa i rady sołeckiej uregulowany jest w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz w Statucie Sołectwa Łubowo stanowiącym załącznik nr 13 do uchwały Nr XIV/233/2000 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 20 kwietnia 2000 r. w sprawie uchwalenia statutów jednostek pomocniczych gminy Borne Sulinowo. Do wyborów tych nie stosuje się przepisów ustawy kodeks wyborczy.

Zgodnie z art. 35 ustawy o samorządzie gminnym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności:

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej;
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej;
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej;
- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji;
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Stosownie do art. 36 tej ustawy sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Czynne prawo wyborcze do organów jednostek pomocniczych gminy nie jest uzależnione zatem od zameldowania. Zgodnie z tym przepisem przysługuje ono stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania. Tezę tę potwierdził także Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 kwietnia 1999 r. sygn. akt II SA 231/99, w którym stwierdzono, iż decydujące znaczenie ma fakt stałego zamieszkania, a nie zameldowania na pobyt stały, które jest pomocne przy ustalaniu spisu wyborców.

Niezasadny jest zatem zarzut skarżącego co do braku weryfikacji osób wpisujących się na listę uprawnionych do głosowania. Komisja ustaliła, iż na 185 osób biorących udział w głosowaniu, 184 osoby były zameldowane w miejscowości Łubowo (znajdowały się w stałym rejestrze wyborców), a jedynie jedna osoba okazała się być zameldowana w innej miejscowości. Okoliczność ta nie dowodzi jednak, iż nie była ona w czasie głosowania mieszkańcem sołectwa Łubowo i nie była osobą uprawnioną do głosowania. Samo zameldowanie nie jest równoznaczne z zamieszkiwaniem w danej miejscowości i ma

głównie charakter ewidencyjny. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 czerwca 2019 r. sygn. II OSK 2071/17 zameldowanie na pobyt stały lub czasowy służy wyłącznie celom ewidencyjnym i ma na celu potwierdzenie faktu pobytu osoby w miejscu, w którym się zameldowała. Ten charakter instytucji materialnoprawnej zameldowania powinien mieć wpływ na odczytanie znaczenia norm regulujących zarówno zameldowanie, jak i wymeldowanie z pobytu stałego. Nie można opierać się w przypadku różnorodnych sytuacji związanych z pobytem oraz zamieszkiwaniem wyłącznie na literalnym brzmieniu norm w zakresie zameldowania i wymeldowania. Istotny jest rejestracyjny charakter zameldowania oraz okoliczności konkretnej sprawy.” Zgodnie natomiast z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Gdańsku z dnia 17 maja 2017 r. I SA/Gd 1743/16 „o miejscu zamieszkania decydują dwa integralnie ze sobą powiązane czynniki: zewnętrzny, obiektywny fakt przebywania i wewnętrzny, subiektywny zamiar stałego pobytu, wola tego pobytu. Przebywanie to czynnik trwały, choć niekoniecznie ciągły, związany z zamiarem stałego pobytu, tj. nie tymczasowego, nie okazjonalnego. Natomiast zamiar stałego pobytu musi być określony na podstawie obiektywnych możliwości do stwierdzenia okoliczności. Dopiero łączne występowanie tych dwóch elementów pozwala na stwierdzenie, że dana miejscowość jest tą, w której koncentruje się centrum życiowej aktywności danej osoby, jej interesy osobiste i majątkowe.”.

Dowodzi to, iż wszystkie osoby biorące udział w zebraniu wiejskim były osobami uprawnionymi do głosowania. Ponadto nikt w czasie wyborów nie złożył żadnych uwag co do poszczególnych osób wpisanych na listę jako uprawnionych do głosowania. Skarżący również nie wskazał żadnych osób, które jego zdaniem nie były uprawnione do głosowania. Sam brak wpisu określonych osób do rejestru wyborców nie przesądza o tym, iż nie posiadają oni czynnego prawa wyborczego do organów jednostki pomocniczej. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym i orzecznictwem sądowym czynne prawo wyborcze do organów jednostki pomocniczej przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa.

Ponadto zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 14 czerwca 2018r. sygn. II SA/Go 342/18 „przepis art. 36 ust. 2 u.s.g. jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa oraz członków rady sołeckiej. Wprowadzenie w statutach sołectw dodatkowych warunków ważności wyboru, uznać należy za niedopuszczalne, ponieważ modyfikują mające charakter *ius cogens* ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej.”.

2. W Statucie Sołectwa Łubowo nie zawarto żadnych zapisów odnośnie pokrewieństwa członków komisji wyborczej z osobą kandydującą na funkcję sołtysa. W statucie tym stwierdzono jedynie, iż członkiem komisji wyborczej nie może być osoba kandydująca na sołtysa i do rady sołeckiej. Takiej sytuacji nie było w czasie wyborów w dniu 15 kwietnia br. W związku z tym zarzut ten okazał się również bezzasadny.
3. W obecnych przepisach prawnych nie funkcjonuje stanowisko podsołtysa. Jedynie w przepisach przedwojennych i powojennych można spotkać się z takim stanowiskiem. W Statucie Sołectwa Łubowo nie ma także stanowiska zastępcy sołtysa. Zarzut ten skarżącego także jest bezzasadny.

4. W Statucie Sołectwa Łubowo określono kompetencję Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie do określania terminu i miejsca zebrania wiejskiego, na którym mają być wybrani sołtys i rada sołecka. Jedyne ograniczenie terminu zebrania wiejskiego znajduje się w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z nim wyborów do organów jednostek pomocniczych gminy oraz wyborów do organów jednostek niższego rzędu nie zarządza się na dzień, na który zarządzone zostały wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego lub wybory wójtów. W przedmiotowej sprawie sytuacja taka nie miała miejsca. W związku z tym zarzut skarżącego także w tym względzie okazał się niezasadny.

5. Nie jest prawdą, iż zabrakło 6 kart do głosowania, gdyż według protokołu komisji wyborczej oddano 182 karty (w tym 4 nieważne). Zabrakło więc 3 kart do głosowania – jednakże komisja nie miała żadnego wpływu na fakt ich zaginięcia. Wybory sołtysa są niejawnne, w związku z tym niemożliwym jest ustalenie osób, które dokonały przywłaszczenia kart do głosowania. Sam fakt zaginięcia kart do głosowania nie ma wpływu na ważność wyborów.

Podpisy Komisji:

1. Artur Malinowski (przewodniczący)
2. Magdalena Bugiel (członek)
3. Karolina Fornal (członek)

Uzasadnienie

W dniu 26 kwietnia 2019 r. wpłynął protest wyborczy Pana J. Z. na wybory sołtysa i rady sołeckiej przeprowadzone w dniu 15 kwietnia 2019 r. w Sołectwie Łubowo.

Zgodnie z art. 18a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną.

Poprzednia uchwała Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 maja 2019 r., w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego na wybory sołtysa i rady sołeckiej w sołectwie Łubowo została uznana za nieważną przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie. Przedmiotowy protest wyborczy został ponownie skierowany do rozpatrzenia Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie.

W związku z tym proponuje się podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia wniesionego protestu.